

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Mir želemo, zato volimo stranko mirü.

Meseca maja, kda se je Vogrska pripravljala na mednarodni eucharistični kongres, se je mednarodni položaj tak smeo, da je Češka zaprla meje proti Madjarskoj i je samo zadnjo vüro odprla, da so romarje mogli priti na molbo Kristuša Krala. Nemčija pa mej nikak ne odprla. Pripravljala se je velika bojna. Molitve i po teh vodjena dobra politika so nam ohranile mir.

Nemčija je mela sto i stojezere vojske pod orožjem, ravnotak Češka, Francija i Madjarska. Neštete milijarde so potrosile države za mobilizacijo. Naši delavci v Franciji znajo povedati, kakša strašna nevolja je bila v Franciji zavolo mobilizacije. Vse je šlo na vojsko, familije so se selile iz mest na deželo, kde de menša bojna nevarnost i tak tüdi za življenje, delavci so zgubljali svojo služ i vse je kazalo, da se pred dvajsetimi leti končana svetovna bojna znova začne z novimi grozotami, štere bi vničile celo Evropo.

Je naša država tüdi mobilizirana? Ne. Niti ednoga vojaka ne. Pri nas je lađao popolen mir i popolna sigurnost. Nešteti sto i stomilijoni so nam ostali v žepi, ar ne bilo mobilizacije. Dača bi se nam povekšala na troje, če bi se vršila mobilizacija, zdaj pa, ka se je ne, ne samo, da smo vživali mir, nego dača se nam je ešče znižala. Zemliška dača je nižja kak je bila, to vsaki lejko spozna, če se zgledne na starejše ceke i na novejše. Ka sledi z toga? Z toga to sledi, za pametne lüdi, da je vredna vlada, ki nas je rešila bojne i ešče mobilizacijskih stroškov, da jo podpremo. Komi je za mir, komi je ne za bojno, što nešče, da bi se invalidov število povekšalo, ki nešče, da bi naši dečki i moški vmirali po bojiščaj, ki nešče, da bi znova prišle krüšni karte, ki nešče znova rekviracije, ki nešče znova krüha z peska ali drvo-tanšćeka pečenoga jesti, ki se nešče v papirnato opravo obla-

čiti, ki nešče vse neštete grozote bojne ponoviti, tisti naj glasa na dr. Korošćovo listo, štere kandidata za Slovensko Krajino sta Bajlec Franc, odvetnik za sobočki srez i dr. Klar Franc, zdravnik, za lendavski srez.

Komunisti so za svetovno revolucijo, ka v kalnom leži ribarijo. Ki šče grozodejstva rdečih, štera so zvršavali v Rusiji, Španiji, Meksiki, ponoviti, naj glasa na komuniste, ki so se obesili na dr. Mačkovo listo. Zverine k nam ne spadajo. Ki šče klati, ropati, pa vničiti nedužne lüdi, ki šče cerkvi rüšiti, cerkvene reči zažigati, svete hoštije oplüvati, v blato klačiti, ki šče Marije, dobre nebeske matere i svetnikov podobe sramotiti, ki šče Bogi posvećene device oskrunjavati, ki šče dühovnike vmarjati, naj li glasa za komuniste, ki so se obesili na dr. Mačkovo listo. Takši itak ne spada med mirolübnö lüdi, ki se zbira- raji okoli dr. Korošća i dr. Stojadinovića.

Nacionalci so z bićom, preganjanjom, aratacijami, vladali par let. Vse, ka je kršćansko kulturo širilo, so zatrli. Najbolši državljani so prišli od službe ali pa bili premešćeni v kraje, gde so bile za nje najtežavnejše razmere. Da so v teh razmeraj nedužne žrtve i vmirale, nam je vsem znano. I ta nacionalna stranka se je tüdi obesila na dr. Mačkovo listo. Komi je povoli, da nega slobošćine, komi je povoli preganjanje i nedužno prestavljanje dobrih uradnikov, komi je povoli, da se pošteni županje odstavljajo, da pošteni vučitelje službe zgüblajo, komi je povoli, da se kršćanska prosveta zatere i se širi poganski navuk, tisti naj li glasa za JNS-are, ki so se obesili na dr. Mačkovo listo. Ki je pa za slobošćino, za pravico, za Kristušov navuk, tisti pa naj glasa na dr. Korošćovo listo, na šteroj kandidirata pri nas dr. Klar Franc v lendavskom i Bajlec Franc v soboćkom srezu.

Razgled po katolićanskom sveti.

Nova blažena, Marija Jozefa Rosello. 6. nov. so sv. Oca proglasili za blaženo Marije Jozefe Rosello, ustanovitelico „Hćeri naše Smilene Gospe.“ Marija Jozefa je bila rojena 1811. l. v Savoni. Kak hći pobožnih staršov je v 16. leti stopila v tretji red sv. Franciška. Posebno se je odlikovala v lübezni do Boga. Lübila je tüdi siromake i betežnice. Ustanovila je red „Hćeri naše Smilene Gospe“ za vzgojo zapušćenih deklic. Začnola je po siromaško, ali Bog je blagoslovo njeno delo, tak, da je do svoje smrti ustanovila 68 redovnih hiš v Italiji i Ameriki.

Švica. Položaj prostozidarstva na sveti. Slüžbeno glasilo švicarske velike lože „Alpina“ javla, da je prostozidarstvo zgü- bilo malo število svojih članov, ćeravno njemu je zabranjeno delo v vnojih državah. Ukinjene so lože v Rusiji, Madžarskoj, Italiji, Portugalskoj, Nemćiji, Törćiji i Romuniji. Omejena je njihova delavnost v Finskoj, Španiji i Braziliji. Vendar pa od 4 milijon- nov članov prostozidarskih lož ne dela samo 150 000, drügi še vsi ži- vahno delajo. Kak goreći opom- in za katolićance, da delajo za Kristuša tak vrelo, kak prostozid- arje proti njemu.

Japonska. Katolićanstvo na Japonskom. Po najnovějšoj stat- istiki je na Japonskom 319 katolićanskih cerkev i kapel, delüje 115 domaćih dühovnikov, 127 redovnikov i 672 sestre. Polog toga je 293 inozemskih dühov- nikov, 104 redovnikov i 489 sester. Na Japonskom je 112 velikih

semenišč i 271 malih, je tüdi katolićanska univerza, štero vo- dijo Jezuiti. V 53 srednjih šolah je 15.036 kat. dijakov. Japonci majo tüdi 27 katolićanskih siro- tišnic, v šterih je 829 dece, 8 za- vodov za starce, 2 zavoda za betežnike, ki so küžno betežni i 15 katolićanskih bolnic.

Izreden dogodek na Brez- jah. Devetletna hroma deklica med slüžbov božov sprehodila. Na Brezje k Mariji Pomagaj sta 13. nov. prišla tüdi Janoš i Marija Krajnik iz Gradešć i sta prin- sla svojo 9 let staro hćerko Ton- ćko, ki je bila hroma. Pred pol- drügim letom se je moćno pre- strašila velkoga psa, ki jo je na- padno i od tistoga časa je po- stala popolnoma hroma. Starši nesrećne deklice so iskali že pri 11 zdravnikih pomoć za svojo betežno hćerko, a zdravniki so izjavili, da je neozdravljiva. Zato so začnoli iskati pomoći pri Ma- teri Božoj i so letos že štrtkrat prinесли betežnico na Brezje. 13. nov. so znova to vćinoli. Med svetov mešov, pred šterov je bila deklica pri sv. obhajili, pa je pri podigavanji naednok stanola i šla proti oltari pa pravila: „Idem k Mariji!“ Šla je sama, brez vsake pomoći i tüdi poklenkola. Nato jo je vesela mati pelala v šege- štijo i povedala dükovniki, med šteroga mešov je deklica ozdra- vila, to veselo novico. Dosegamao se je priglasilo že več svedokov, ki so deklico vidili, kak je zač- nola hoditi, ćeravno toga prle ne mogla i so jo starši nosili. Pri Mariji je dobila pomoć.

Razmere na Vogrskom.

Bolševizem je teliko kvara napravo Madjarskoj, da se raz- mere teško dajo ozdraviti. Vsa vrednost v državi je prepadnola. Vsaka fundacija meš, križov, ves penez v posojilnicaj, to vse je šlo. Za milijon zlatih koron se da samo 80 pengöjov, to je osem- sto dinarov. Ki ne meo milijone, je vse zgübo. Zato je država pred leti prinelsa zakon od odküpa zemle (földváltás). Ki je meo malo več zemle, jo je mogo od države znova odküpti. Samo si- romaki so bili izvzeti od toga zakona. Pa to ešče ne moglo ozdraviti madjarskoga gospodar- stva. Zdaj je navržena nova ve- lika dača na madjarske državla- ne, odküpti morajo od države svojo vrednost (vagyonsváltás). Vsaki, ki ma več od 1500 pen- göjov, to je več kak 15 jezero dinarov vrednost, vse, ka je više, mora od države odküpti.

Naj si Madjarska pomaga iz teškoga gospodarskoga stanja i naj pridobi kemveć plaćnikov daće, se je vrgla v naroće Hit- lerovoj stranki i ž njenov po- moćjov dobila nazaj en del daće

plaćevalcov iz Češke. A Nemci neso brezplaćno pomagali Mad- jarom, zahtevajo plaćilo. Kakše? Da se sme slobodno širiti na- rodni socializem, ali hitlerizem. Med kmećkim prebivalstvom se grozno širi i to zavolo sovraštva proti židovom, ki majo ešče dne- den preveliko oblast i moć na Vogrskom. Madjarsko oblast gro- zno zaskrbi širjenje narodnoga socializma, ar se boji, da Mad- jarska zna priti od svoje slo- boščine, kak je Austrija prišla. Z drüge strani pa jo mući gos- podarska stiska. Med dvoje škrip- ce vkovana si pomaga tak, da lovi za daćeplaćüvalci, ki bi po- magali strašne terhe nositi malo- j Madjarskoj. Je razumlivo to pri Madjaraj, da si ščejo pomagati, a je nerazumlivo pri zapelanoj vnožini, da si šče jarem na sebe jemati, šteroga se nikdar več nede mogla rešiti. Pazite na taj- ne agitatore pri tej volitvaj i vržite njim v obraz, da vi robi nešćete več biti i ka nešćete pomagati vlećti preklajen vogrski voz, itak ste ga vlekli tak dugo, idokeć neste popolnoma osiromašeli.

Teško stanje Židovov v Nemćiji.

Vmor nemškoga uranika von Ratha na poslaništvi v Parizi, šte- roga je strelö z revolvov 17 letni polski Židov Feibel Grünspan, je izzvao splošen srd na židov- sko lüstvo. Feibel Grünspan je strelö nemškoga uradnika, kak sam pravi, iz mašćevanja zavolo toga, ar so Nemci poslali na Polsko vnogo Židovov, ki so bili polski državljani, Polka pa jih ne štela sprejeti. Krivi pa so toga Polaki, ki so se šteli od- križati par jezer svojih Židovov na te naćin, da so dali razglas, naj se vsi v Nemćiji živeći polski Židovje zglasijo na polskih po- slaništvi zavolo pregleda potnih listov. Ki toga ne bi napravo, njemi potni list zgübi velavo. Ra- ćunali so, da se jih dosta ne pri- glasi, par jezer pa jih bodo od- poslali uradniki. Nemćija pa je njihovo namero spoznala i je poslala Židove na Polsko. Polka pa je teh svojih državlanov ne štela sprejeti, tak, da so morali ostati v vagonih na meji. Med temi so tüdi Grünspanovi starši. Tak se je mladi Grünspan šteo za to osvetiti. Njegov vmor pa je meo strašne posledice za vse, na Nemškom živeće Židove. Nem- ci so smatrali, da je bio vmor organizirani od Židovov. Zato so bile posledice strašne. V celöj Nemćiji nega več niedne židov- ske molilnice, vse so požgane, razstreljene ali kak inaće vnič- ne. Nemško časopisje je oblü-

bilo mašćevanje. Na to se je zač- nolo unićevalno delo. Židovske trgovine so sporüšene i izropane. Vlada pa je poleg toga dala še stroge odredbe. Nieden Židov ne sme nositi orožja, vso škodo, ki je bila napravljena v njihovih trgovinah, bodo morali sami po- praviti, poleg toga še škodo, ki je bila napravljena drügim lüdem. Država bo odvzela zavarovalnino, štero bi dobili Židovje za svoje oropane trgovine i blago. Plaćati bodo morali 1 milijardo mark (15 miljard din.), ar je židov strelö nemškoga tajnika von Rat- ha. Prepovedano njim je vsako gospodarsko udejstvovanje, ni- eden ne bo smeo meti trgovine ali obrti, prepovedani njim je obisk gledališč i vseh kulturnih ustanov. Loćeni bodo morali biti od drügih lüdi. — Žalostno je v tom časi, kda je položaj za nje tak slab. Vendar pa se ne odo- bravajo te demonstracije, ki so se vršile v Nemćiji proti njim, ar ka je eden zagrešo, ne more za to celi narod trpeti. Kršćanski navuk je naćiši kak Hitlerov.

Na Židovaj se spunjava, ka so sami želeli, kda so Kristuša na smrt obsodili: „Njegova krv naj pride na nas i naš odvetek.“ — Prišla je. O da bi spoznali moć te krvi, ki ne bije zato, da bi vñićila. Židovje, pridite h Kris- tuši, koga ste zavrgli i srećni bodete. On je Krao mirü, pri njem ga dobite za žitek i za večnost. Pridite!

Poroćilo iz Španskih bojišč.

Salamanca, 17. novembra. Uradno poroćilo nacionalistić- noga vrhovnoga povelstva pravi, da so nacionalistićne ćete zav- zele v sredo na bojišći pri Ebri kraj Flise i kraj Ribajora. Na te naćin je zdaj ves desni breg reke v oblasti nacionalistov. V teki bitke pri Ebri so republi- kanske ćete doživlele ednoga iz- med najtežjih porazov. Vsega vküp je bilo zgrabljenih 20 000 republikancov. Nacionalisti so pokopali 13.275 republikanskih

mrtvih tel. Med bojnim plenom se nahaja 14 haubic, 15 metal- cov, 181 težkih strojnih pušk, 213 lehkih strojnih pušk i 18 sovjetskih tankov. Poleg toga je bilo vñićenih šče 17 tankov. Z vsöv gotovostjo se je ugotovilo, da je bilo med bitkov sestrelje- nih 242 republikanskih letal, a možno je tüdi to, da je bilo zbi- tih na tla še drügih 94. Pri bom- bardiranji pristanišća v Carta- geni je bila zadeta edna ladja.

Amerika brani Židove.

Zjedinjene države Severne Amerike so pozvale svojega po- slanika nazaj iz Berlina zavolo nećlovećega židovskoga pregaja- nja. Amerikanci so isto napravili proti Nemcom, kak tej proti Ži- dovom, razbili so njim trgovine i po vsöj Ameriki ide moćen glas: nemškoga blaga ne küpite.

Protižidovske odredbe.

V Nemćiji je Hitler prepo- povedao tistim Židovom, ki so se borili za Nemce, nositi vo- jaško uniformo, ka njim je doz- daj bilo dovoljeno. — Na Vogrskom je vlada znova stavila 40 listov, štere so Židovje izdajali ali vre- ćjali. Dozdaj je tak že 90 listov stavljenih na Vogrskom.

Vredništvo v Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Sloj. Krajina.

Letna naroćnina v državi 30 Din., me- sećno 2.50 Din., v inozemstvi 72 Din., mesećno 6 Din. z M. Listom letno 100 Din. Na sküpní naslov pri širitelaj v državi je letna naroćnina 24 Din., me- sećna 2 Din. — Plaćati se mora naprej. Štev. položnice 11806. Rokopisi se ne vraćajo. — Cena oglasov: Cela stran 800 Din., pol stran 400 Din. i tak n. ž. Poslano med tekstom vsaka reć 2 D. mali oglasi do 10 reć 15 Din., viševsaka reć 1.50 Din.

Nedela

v Adventi prva.

Evangelium (Lukač 21). Tisti čas pravo je Jezus včenikom svojim: Bodo znamenja v suncu, meseci i zvezdaj; i na zemli mantranje narodov od morskoga šumljenja i valov: gda ljudje sehnoli bodo od straha, i čakanja onih, štera pridejo na ves svet. Ar jakosti nebeske bodo se gibale: I tuda bodo vidili Sina človečega pridočega v oblaki z velikov zmožnostjov i dikov. Gda se pa eta začnejo goditi, preglednite i zdignite glave vaše, ar se približava odkupljenje vaše. I pravo njim spodobnost: gledajte figovo drevo, i vse drevje: gda spuščava že z sebe sad, znate, ka je bliži leto. Tak i vi, gda te vidili eta se goditi, znate, ka je bliži kraljestvo Bože. Zaistino velim vam, ka ne prejde narod, dokeč eta vsa ne bodo včinjena. Neba i zemlja prejde, reči pa moje ne prejdejo.

*

Zadnjo nedelo smo premislavali od posebne človekove sodb, to je, da se duša vsakoga človeka po smrti včasik prikaže pred božim Sodnikom. To je osebni obračun.

Na konci sveta pa bo obračun s celim svetom. Bog šče z vesolnim človeštvom skleniti račune; pred vsem svetom pokazati svojo pravičnost, svojim vernim izkazati čast, svojim nasprotnikom, ki ga neso šteli priznati, pa pokazati, da je on Gospod. To bo vesolna sodba.

Tiste dni bo sonce otemnelo, mesec ne bo dajao svoje svetlobe, zvezde bodo kapale z nebes i nebeske moči se bodo gibale. Leta 1895. je bio v Ljubljani pa okolici potres. Sonce i mesec sta ne otemnela, zvezde so ne kapale z nebes, samo zemlja se je malo zazibala i poslopja potresla. Pa kakšen strah je prešino ljudstvo! Kak da bi v mravljišče s palicov dregno i bežijo mravle sepata, tak so bežali ljudje. Kak so molili tudi takši, ki inachi ne molijo!

Pa to je ne bilo ešče nikaj spodobno sodnami dnevi. Ka bo pa te!... Jokali bodo vsi rodovi na zemli, pravi Jezus sam... Tedaj bo poslal Gospod svoje angele s trombetov i močnim glasom i zbirali bodo ljudstva od vseh štirih vetrov, od kraja do kraja nebe. I pokazalo se bo znamenje Sina človečega, ki bo prišeo v oblaki z velikov močjov i veličanstvom. Vsi bomo vstali iz grobov, angeli pa bodo razdelili vse ljudi na dve polovici. Na desno pravične, na levo krivične, kak pastir loči ovce od kozlov. Vsi bomo čakali sodb iz vüst božega Sodnika.

To bo prizor!... Vesolno človeštvo, milijarde ljudi, zbrane v dve polovici razdeljene, na oblaki Odrešenik i Sodnik sveta z znamenjem križa.

„Kakšen strah bo svet obhajal, kadar bo Sodnik prihajal, k ostri sodbi človek vstajal!“

Ali pri pravičnih se bo strah naskori spremenio v veselje. Gda zagledajo svojega dragoga Jezusa v veličanstvi, s križom — njega, ki so ga na zemli ljubili, za njega bili zaničavani i preganjani — jih bo obišla nepopisna radost i vzkrinknoli bodo iz vse duše: O Jezus! Ti naš Jezus! Ti naš krao! Pozdravljeni jezerokrat! Blagoslovljeni, ki prihajaš v imeni Gospodovom!... O sv. križ! Ti znamenje našega odrešenja! Pozdravljeni, počaščeni, zahvaljeni vekomaj! I Jezus je bo pogledao, te svoje prijatele z neskončnov milobov. Zdaj je prišeo čas plačila!

Dr. Trumbič mrtev.

Velezaslužni Jugoslovan, po rodi Hrvat, prvi zvunešnji minister Jugoslavije, dr. Trumbič, je mrtev. Dober Bog naj plača njegove borbe za pravico našega naroda i države.

Volitve.

Dragi volilec, vidiš, da so že volitve bliži. Zato ti pa agitatorje vse vrste, posebno pa pri Mačkovej stranki, obečejo slobodo. To rad čuješ dragi volilec od slobode, ali premislimo si, ka je sloboda pa za koga je sloboda! Prava sloboda je vsakom potrebna i takša sloboda je od Boga dana. Dragi kmetovalec, delavec, ti si s težkimi trudi kaj pripravil, ka maš za svoj dom, za svojo dečico! Pride pa ta obljubljena svoboda Mačkovcov, to je komunistov pri Mačkovej stranki, ki je pa takša ka ti vse šče yzeti in nemaš nikaj. Potem, da so ti vzeli ka si meo, pa moreš čakati ka zdaj tebi z dobre vole nazaj da!

Tudi volitve so slobodne! Lejko voliš koga ščeš, či misliš takšo slobodo, samo potem? Potem pa bo takša sloboda za tebe, kakši glas si dao na volišči! Zdaj 11. decembra zato ne gledaj na takše reči za slobodo, ka bi se te jokao! Do 11. decembra si premisli, koga voliš! Vidiš tudi v Rusiji je sloboda, pa kakša? Žalostna! Stalin v Rusiji samo namigne pa ga že zaprejo ali ga bujejo! Zadosta so nam tudi povedali naši krščanski listi od tej nesrečnej ljudi, ki živijo v rusoskoj slobodi. S takšov slobodov se ti prilizujejo razni agitatorje, da bi ti dao na volitvaj svoj glas za nje, da bi vtopo sam sebe z njihovov slobodov. To je laž, to je zastrupljeni živež, s sterim te ščejo nafulati, da bi njim dao svoj glas! Zato pregledni v svojoj vesti i s takšov slobodov v smeti!

Zamotani je tisti mož, šteri ne priznava dobrot zdajšnje vlade! Doktor Stojadinović, doktor Korošec sta ti dragi volilec siguar šla na pomoč. I mogoče nej naš poslanec doktor Klar? NAŠ POSLANEC DOKTOR KLAR JE

VSIGDAR ŠOU NA POMOČ VSAKOMI, GE JE MOGEO I GE JE VIDO TO POTREBNO! Jeli so tej naši gospodje ministri i naš gospod poslanec nej iskali odjemalcov v drugij državaj, da bi ti lejko dobro odao svojo živino? To so delali vsigdar i tudi cena je tak narastla. NA TO SO SE NIŠTERNI VOLILCI POPU-NOMA SPOZABILI! Neščejo ništerni glasovati za te imenivane nego za slobodo na Mačkovej strani, štera je bič boži za tebe i tvoje posestvo! GE JE PA TVOJA VERA, TVOJ BOG? Boš volo tistoga, što ne verje v Boga i nikdar ne vidi hiže bože odznatra? Te nebo sram voliti brezvorca? Kakši vzgled davleš svojoj deci i vsem svojim prijatelom? Jeli dragi volilec ne vidiš več žalostnij držav, štere so tudi imele takše volilce i so spravili v težke položaje, v brezverstvo i celo v krv celo državol!

Ge je država, štera bi redno i v miri ostala brezi vere? Je li ogromna Rusija ali Španija, ki se gnjes joče i tak težko popravlajo glasivanja tistij nespametnij volilcov, ki so si želeli bolševiško slobodo, mogoče srečna?

Dragi volilec, ne gledaj človeka, što šte je, či je nej na dobroj stranki, či ti je ravno brat! Dobro premisli i voli dobro stranko, ki ti je poznana, to je stranka doktor Stojadinoviča, doktor Korošca JRZ, ki ti ne obečeta krivične slobode, nego dobro krščansko pomoč v lubežni do bližnjega, štero si že tudi v preteklij letaj dobo od njiva! Zato pa vsi na den volitev za našega poslancu doktor Klara, ki je na stranki JRZ, DA BO NAŠA KRŠČANSKA STRANKA ZMAGALA ČASTNO I VESELO!

BOG ŽIVI NAŠEGA KANDIDATA DR. KLARA I VSE NJEGOVE VERNE VOLILCE!

Ka nam piše en rk. duhovnik

zleženja z Slov. Krajine, ki je na Hrvatskom v službi?

Pazljivo prečitte, eto piše: „ka, „Lüdska fronta“ hoče tudi v Prekmurji korenje püstiti? V Češkoj ma „lepe“ uspehe. Miško Kranjec toga ne vidi. Jeli misli, da narod ne vidi? Zrúšite i po-

kopajte te komuniste!“ — „Lepi“ češki uspehi naj predramijo vsakoga, „lúdska fronta“ je razdrobila državo. Komunisti to ščejo, a mi nesmo komunisti, zato glasamo za državno listo dr. Korošca.

Invalidi veselite se i bodite zahvalni.

Vlada dr. Stojadinović-Korošcova je taki, kak je pred dobrih tremi leti nastopila, dala 17 jezero invalidom pravico do invalidnine, štero pravico so njim vzele prejšnje vlade. — Zdaj je pa ešče bole raztegnola svoje srce do teh nesrečnih žrtv svetovne

bojne: razglasila je novi zakon, po šterov 138063 invalidov dobi invalidnino, to je 66326 oseb več kak dozdaj. 150 milijon dinarov da rajši tem siromakom i njihovim družinam, kak bi je pa metala na nepotrebno mobilizacijo i druge menje potrebne reči.

Miško in Otmar.

Pojdi na Goričko in vprašaj ljudi, zakaj so nezadovoljni. Povejo ti: dosti nas je in naša zemlja mačehovsko plača za delo.

Pojdi na Ravensko, na Dolensko in poizveduj, zakaj ni zadovoljnosti pod slamnato streho kočarja in malega kmeta. Hitro zveš: dosti nas je in imamo premalo zemlje.

Nezadovoljni v Halozah bodo povedali: tujcu hlapčujemo. Delavec v predmestju bo izpovedal: kapital nam pije kri. Rudar v Trbovljah: nimamo dela. Kočar pod zelenim Pohorjem: število otrok raste, površina zemlje je neizpremenjena, zato smo nezadovoljni, obupani. Slovenec na Kočevskem je obupan, ker mu tujčeva trma ne pusti živeti, Dolenjca ubijata veselje do dela suša in slaba zemlja... Na kratko: kjer narod težko živi, ali sploh ne more živeti, tam je nezadovoljen, tam marsikaterokrat zročijo oblast možgani — srcu.

Saj ni slabo to, če ima tudi srce besedo, odlično besedo pa mora imeti vedno pamet, raz-

zum. Dokler vlada razum, je človek teško dostopen za kakšno „novo učenost“, — naj si jo prinaša potem sosed, župan, učitelj, ali duhovnik, — toda, kakor hitro izroči oblast — srcu, če postavi za stroje svojo srce in možgane pošlje v začasni, ali stalni pokoj, najde „nova učenost“ na stečaj odprta vrata in lahko prepoji celoga človeka, kakor jesenska megla raztrgano sukno berača, ali od kožuhovine težak zimski plašč mestne dame.

Ne rečem, bili so, imamo jih tudi sedaj in bomo imeli tudi v bodočem ljudji, ki bodo pod pritiskom razmer obupanim prodajali „novo učenost“ za majhen denar. Res pa je tudi to, da vsem prodajalcem ni dano, da bi z uspehom prodajali to „novo učenost“. Prodajalec mora imeti dar, da v pravem času in v pravilni obliki postavi besedo, da „zaleže“. In v tem pogledu imamo mi, v Slovenski Krajini pravega mojstra, našega Miška Kranjca. Tajnost njegovih uspehov v „Ljudski pravici“ — je v tem, da je pisal, odlično pisal obupanim, prinašal jim je „novo učenost“ v

Glasi iz Slovenske krajine.

Na podporo Novin nam je poslal N. N. iz Dobrovnika 50 din, Bejek Štefan, Krog, 20 din, Škafar Franc, Beltinci, iz Francije, 5 din. Bog povrni!

Črensovci. Pokopali smo dva dobriva starca, 88 letnoga Kolenko Števana v Črensovcih i 72 letnoga Stanko Martina tretjerednika v Trnji. Bog njima daj večno radost.

Turnišče. V petek je meo jako lepo obiskan zavupniški sestanek pri nas g. dr. Klar, nar. poslanec. Zbranih je bilo nad 50 naših zavupnikov. Gospod poslanec je razložo gospodarsko i politično delo v našem srezu v treh i pol letaj, kak je on poslanec. Uspehi so nad vse zadovoljivi, zato so se navzoči izjavili vsi za stranko JRZ i za g. dr. Klara.

Amerikanska selitev mlinov v Petancih. Na Muri so začnoli delati veliki novi most, ki bo velike važnosti za Slovensko Krajino. Kda so začnoli kopati fundament, pa je bio na poti mlin Franca Sapa, ki ne je bio na Muri, kak so navadno mlini, nego na suhom i so samo lopatasta kola v vodi. Te mlin so na nmerikanski način preselili, najprej tak, da so celi mlin zdignoli na vakele i so ga skotali 25 metrov niže. Mlin je prišeo popolnoma nepoškodovani na novo mesto. To zanimivo selitev, kije trpela celiva dva dni, je prišlo gledat več ljudi iz Radgone i vsi gostje iz zdravilišča Slatine Radenci.

Strašen vmor v Bakovcih. V soboto večer 19. t. m. so v Bakovcih v enoj oštariji meli aldomaš za nekši most, ki je bio dogotovljeni. Po aldomaši so ljudje razšli na svoje domove. Buzeti, veški tesar se je tudi podao proti domi i gda se je že skoro bližao proti domi, ga je eden neznanec napadno i ga tak vdaro

z kolekom po glavi, da je te taki mrtev obležao. Napadalca so naskori dobili, ki je nekši Tratnjek i šteroga so taki zaprli. Vzrok te nesrečne smrti je prej nekše sovraštvo, ki je že duže časa bilo nad obema. Pokojni je star okoli 50 let i zapušča veliko familio. Bog njemi daj večni pokoj!

Na misijone je darovalo Luc Josefa, Chachan, Francija, 20 frankov i na sestanki Noves je nabrala Žalik Marija, mala šolarka, Črensovci, 53 frankov. Penez poslan za naše misijonarke na Kitajskom v Slov. Bistrice.

Važno za delavce. Delavci, ki želejo potivati v Francijo na delo, opominamo v njihovom interesi, da so se plače našim delavcom tam zdaj znatno povišale i zaslužijo možki od 325 do 400 frankov, a ženske 250 do 280 frankov mesečno že prvo leto, a sledkar se plače šče zvišajo. Poleg toga dobijo šče vso oskrbo i dobro hrano. Vrednost franka se stalno zvišava i seto časno plačuje za 100 frankov do 155 dinarov v Franciji. Najbole se sprejemajo kravari i kravarice, ki znajo dobro dojit, Oženjeni lahko potujejo mož i žena vkup na edno mesto. Javite se pri zastopstvi Francoskoga generalnoga društva za izseljavanje pri Borzi dela v Soboti.

Ne bomo delali sramote! Kak zdaj izgleda, pri zdajšnjih volitvah naša krajina nede delala sramote ostaloj Sloveniji. Vidi se, da je naše ljudstvo že zadosta trezno, razumno i politično zrelo, zato naši nasprotniki, štere vodijo na žalost komunisti, nikaj nemrejo dosegnoti. Na shodaj i sestankaj, štere mata po celoj našoj krajini našiva kandidata g. dr. Klar i banski svetnik g. Bajlec, ljudstvo javno odobrava politiko zdajšnje vlade i obljuba, da svoje glase da samo našima kandidatom.

Naznanila Družbe sv. Rafaela

za varstvo izseljencev Slovenske Krajine.

Delavcom v Nemčiji. Drvarič Mihal i drugi delavci v Nemčiji so se pritožili, da njim nemška oblast oteguje od plače zavarovalnino za slučaj betega, nesreče i ka morajo posebni davek plačati od svojega zaslužka. Mi smo se pritožili na višjo oblast i potom nje nam je berlinski državni zavod za posredovanj dela odgovorio sledeče:

1. Da vsi inozemsi, kak i domači polski delavci v Nemčiji spadajo pod obveznost zavarovanja za slučaj betega, nereče i invalidite.

2. Isto vala i za dačo na zaslužek — a ta dača se jako redke plačuje od polskih delavcov, ar je njihov dnevni zaslužek navadno nižji od tiste stopnje, od štere se dača sploh ne plačuje.

Slovaki i Ukrajinci dobili svojo aotonomijo.

Prški parlament je sprejeo zakonski predlog, z šterimi je zagarurana samouprava, ali aotonomija Slovaškoj i Karpatskoj Rusiji.

taki obliki, katera je imela preko srca prosto pot v vsak najmanjši kotiček človeškega telesa, kakor še omenjena jesenska megla.

Z malo hudobijo bi lahko rekli, da je Miško Kranjec s svojo „Ljudsko pravico“ prodajal nevarno demagogijo; brez vsake hudobije pa lahko rečemo, da je postal priljubljen širom slovenske zemlje v vsaki hiši, kjer je začasno, ali stalno zgubil oblast razum in je zavladovalo srce. Miško Kranjec se je razvil v pisatelja ponižanih in meo temi ima, danes več, jutri manj čitateljev.

Čitatelji pa še niso politični pristaši, volilci!

In da res tudi ne bi postali, zato je poskrbela grenka usoda, katera je Miška Kranjca spravila v skupni politični tabor z nekdanjim podbanom JNS — režima, g. dr. Otmarjem Pirkmajerjem.

Če je namreč g. Miško Kranjec pisatelj ponižanih, je g. dr. Pirkmajer znani duševni oče onih, ki so doslej vedno uspešno sejali nezadovoljstvo med slovenskim narodom. Ne pravimo, da je g. Pirkmajer osebno sejal nezadovoljstvo, dejstvo pa je, da

so imeli za svojega vzornika gda Pirkmajerja skoro vsi tisti ljudje v Sloveniji, kakeri so delali — in delajo tudi danes našemu malemu človeku krivico. Pisatelj ponižanih in ideal ponižajočih, Miško in Otmar, voda in ogenj sta pod isto streho!

Vsi udarci, ki jih je dose-daj delil Miško Kranjec, so morali prizadeti prijatelje Otmarja Pirkmajerja. In vsi ukrepi prijateljev Otmarja Pirkmajerja so morali trgati nove rane onim, ki jih je s toliko umetnostjo zagovarjal in napolnjeval z „novo učenostjo“ Miško Kranjec.

In ta dva gospoda sedaj „kandidirata“ na listi združene opozicije. Ogenj in voda pod skupno streho vabita slovenskega človeka za političnega pristaša!

Miško Kranjec je v „Večerniku“ prav, čedno razmišljal o izdajalcih in dokazoval, da jih prepozno razkrinka zgodovina. Vse kaže, da so slučaji, kadar je vsako razkrinkanje odveč. Tam, kjer sta Miško in Otmar pod skupno streho, je sodba zgodovine odveč, tam bodo izrekli sodbo ponižani in poniževalci kmalu. Dr.

Sobočki srez je v celoti za zdajšnjo vladu. Kak vsešerom po našoj krajini, tak tudi v sobočkem srezu naši nasprotniki nemajo nikših sestankov niti javnih shodov. Oni pošilajo od hiše do hiše i od oštarije do oštarije po enoga ali dva svojiva kor-teša, šteri ljudem obečavlejo vse, ka ljudje samo ščejo meti, naj bi samo volili Mačkovo listo. So pa to zvečinoma sami mladi pojbiči, štere že naši ljudje dobro poznajo, da so svoje šole na klin obesili i raj komunistične navuke širijo, kak pa svoje knjige prebirajo. Zato naše ljudstvo zdaj že popunoma razmi i vidi, da Mačkovo gibanje pri nas v istini komunistično navdejneni ljudje

vodijo. Naš narod pa komunizem predobro pozna, zato, ka ga je na svojoj koži sprobao, i tak tem ljudem nikaj ne verje. Nasprotno, gde je g. Bajlec meo do zdaj svoje shode i sestanke, vsešerom so se ljudje z velikim navdušen-jom odločili za politiko zdajšnje vlade i za našega kandidata g. Bajleca. Najlepše pri tom je, da zdaj v istinsko lepom sporazu-mi vkup delajo v tom srezu tak evangeličani, kak katoličani, šteri so se oboji sporazumeli, da bo skupni kandidat na vladnoj stranki g. banski svetnik Bajlec, njegov namestnik pa g. Vezer Geza, žu-pan občine Martjanci.

Okrstiti se je dao na kalvinsko vero Eppinger Bela z Lendave.

Naš naglejüvač v Ižakovcih.

Naš naglejüvač ide po cesti z Melinec v Ižakovce. Gda pride v Ižakovce, naleti na gručo dece pa pita: No deca, ka je novoga pri vas? Vsi razčrknejo, samo eden se ojunači pa pravi: Drü-goga nega nikaj, samo eden debeli gospod etan pri lipi stojijo pa nekaj jako pripovida v levo pa moškom cigare davlejo, čüo sam ka lekaj za Mačka agiterajo. Kda to naš naglejüvač čüje, hitro od-slovi od dečka pa se pašči proti omenjenomi mestu, proti veškoj lipi. Ta pridoči se jako začüdi, gda zvün nekaj dečkov nega nej moškov pa nej debeloga gospo-da. Tan se stavi pa pita: Na dečki, tü ste leka nekšega agita-tora meli. Nato se včasi eden mladi dečko oglaš i pravi: Ja ve je bio nekš mačkovec, da pa pri nas nikaj ne napravi, či vse cigare v Ižakovce znosi. Kak se čüje, lekaj niednoga človeka nega za Mačka, liki vsi do volili z nami vred dr. Klara, ka je bole zagvišani, kak kakš Miško Kra-njec. Zda pita naš naglejüvač: Kama se je te napoto tisti mač-kovec, kak ste že pravili? „Šou je nekam ta gor proti Kùhari, mogoče ka je tan“. Naglejüvač lepo pozdravi dečka pa se napoti proti Kùharom. Kda pride že blüzi, začüje, ka je pri Kùhari nekša praska, perse, vse bi rad znao, pa se napoti notri. Gda vstopi notri v preklit, vidi skoz dveri, da pri stoli nikak sedi,

okoli njega je pa več moškov, šteri tak kričijo nad njim, ka si nanč odejnoti nej vüpa. Gda vstopi v gostilno, si sede v kot poleg ednoga dečka pa ga pita, ka pa te tou je za ednoga, ka tej tak nad njimi kričijo. „Ja tou je nekš Mačkov agitator, pa ga ščejo zdaj pojesti, ka njim je začüo hvaliti dr. Mačka, med tem je pa šinfao dr. Stojadinoviča pa dr. Korošca. Misló si je, ka z tem on kaj dosegne, či de koga začüo podkapati. — Pregovor pa pravi: što drügomi jamo kopa, sam v njo spadne. — Pa se meni tüj tak vidi, ka mačkovci 11. de-cembra vsi v grabo spadnejo, štero začüje kopati proti našoj stranki“. Zda zapaziva s tovarišom z koto, ka eden od moškov začüe tak mahati z pesnicami okoli glave agitatora, ka bi njemi gvišno počila, či bi ga tresno po-njo. Pa tüdi venomer kriči: „nas je že mačak zadosta zoškrabao, da smo se mogli po sodnijaj za-govarjati. Tij si lejko tiho, ka bi prej nam eden pritepenec telko lafrao pa nas vse za norce meo“. Med tem časom je debeli gospod do 10 špricerov spio, ka si je od straha sühi gut gasio. Te se oglaš eden iz družbe pa pravi proti njemi: Tij lejko gučiš, ka ščeš, mi drügoga nemo volili, kak samo dr. Klara. Zda si na-glejüvač spi je mali špricer pa odide spat, sit je že bio te praske.

V borbi za boljši obstanek delavstva i delavk v Slov. Krajini.

V Soboti se je že pred do-brim ednim letom ustanovila podružnica „Zveza Združenih De-lavcov“ s centralov v Ljubljani. Ta Zveza je začnola organizirati obrtniško i fabriško delavstvo. Vsi delavci so sprevidli, da ta Zveza ma samo edini i glaven namen, naj delavstvo pride do svojih pravičnih, tak od Božih kak od oblastnih zakonov njemi pripadajočih pravic, plač i zaščit.

I te sad lübeznosti se je že po-kazao.

To prvo pomoč od ZZD so dosegnole delavke v tovarni g. Šiftar Lajoša v Soboti, pri šterom so skoro vse delavke or-ganizirane, zvün 4 ali 5 delavk, štere pa itak znamo zakaj so tak pristranske i z hrbtom obrnjene proti organizaciji. Zveza se je že duže časa pogajala z g. Šif-tarom zavolo sklenitve kolektivne

pogobe, štero se je tüdi dose-gnolo. Sam g. Šiftar je sprevido, da se ide tü za pravico delav-stva i njihovoga pravičnoga ob-stoja. Zato je kak lübiteo delav-stva z drage vole podpisao ko-lektivno pogodbo i izjavo, da v vsakšem pogledi de šo tak Zvezi, kak delavstvu na roko. Te stopaj g. Šiftara toplo pozdravljajo vsi, ki njim je na srci ta organiza-cija i njemi vsi čestitajo. Vnogi pa spitavajo, kak pa je v ovoj drügoj fabriki? Ali se one neš-čejo organizirati? Mi njim za dnes samo telko odgovorimo, da tüdi za tiste se brigamo. Ne nam je pa znano, ali se te delavke bojijo, ali njim je pa ne dovol-jeno se organizirati. Telko nam je pa znano, da njim je prej go-spod zdajnikelko pobogšao plačo i se bojijo, da po vremeni njim... Mi smo preveč prepričani, da sam lastnik te fabrike bude na tom, da se tüdi njegove delavke bodo dale organizirati i to na njegovo lastno pobüdo. Mi go-voricam, ki se širijo povsedik od te tovarne, ne verjemo. Ali vseedno, či de se delavstvo tak mrzlo držalo do svoje orga-nizacije i do svojih pravic, te bomo prisiljeni vervati tem go-voricam i je bomo tüdi sploj do zadnje pikanje objavili v tom i v drügh listaj. Za dnes samo telko. Tüdi delavci raznih stanov se vpišüjejo v ZZD, za štere se že v punoj meri začnola pogaja-nje z delodajalci za pobolsanje delavskih plač. Tak tüdi se mo-čno potegüje za delavstvo v Len-davi, ki je pa že organizirano v Čakovci, ali ta organizacija se malo briga za delavske pravice. Zato se je tüdi to delavstvo mo-čno oklenolo naše organizacije i jo prosí: „rešite nas od po-gübnosti.“

To pa odkrito povemo, da delamo na načelaj, ki pravijo: „Eden za vse, vsi za ednoga! Delavstvu bomo zahtevali nje-gove pravice povsedi, kak na Boži tak na svetski zakon gledoč!“

Romunski obisk v Angliji.

Romunski krao Karol je z svojim sinom obiskao London i bio tü veličastno sprejet. Namen obiska je politični. Zadnje čase se je Nemčija pogajala z Romu-nijov, da bi küpüvala njeno zrnje i njeni petrolej. Naj Angleži spo-drinejo Nemce, so pozvali krala v London, gde so njemi več obečali kak Nemci. Obečali so njemi, da bodo branili meje Romunije proti Madjarom i Rusom, ka Nemci neso mogli napraviti. Trgovinska pogajanja med Nem-čijov i Romunijov so se po tom obiski pretrgala.

Karpatska Rusija.

Zakonski predlog od aoto-nomije Karpatske ukrajine je dao toj ime Karpatska Rusija. Volitve v deželni zbor se bodo zvršile v petih mesecaj.

SLOVENSKI DELAVCI.

Potovanja našega Delavstva iz Francije.

Kadar boste odhajali v domovino, obrnite se za nasvete na edino jugoslovansko agencijo v Parizu „PUTNIK“. Izseljenski oddelek, 18, rue de la Michodière, PARIS (2e).

V Vašo veliko korist bo, če se boste po kolodvorih varovali raznih agentov, ki govore naš jezik, ki Vam bodo obljubljali vozne karte po najnižjih cenah, brezplačne vize, zamenjali denar i. t. d. To so agentje raznih agencij, katerih namen je, da Vas izrabljajo. Ne verjemite, da se tuji ljudje bolj zanimajo za Vas, nego Vaši zemljani in državni Jugoslovanski organi.

Kadar pridete na kolodvor v Parizu, ne poslušajte nikogar. Kdor Vam govori, da je od „PUTNIKA“ ta laže.

„PUTNIK“ v Parizu prireja vsaki dan grupna potovanja in to če se jih priglasi do četrte ure vsaj osem oseb.

Vozne karte so računane po dnevnem tečaju pod najboljšimi pogoji, ki jih ima grupa na železnica.

Ne pozabite torej adrese:

Izseljenski oddelek
„PUTNIK“
18, Rue de la Michodière — PARIS (2e)
(METRO : OPERA)

kjer lahko pustite Vašo prtljago in obenem počakate, da se Vam ure-dijo Vaši papirji in vozna karta. Lahko tudi berete časopise, ki so Vam na razpolago, imate tudi vse potrebno za pisanje; ravno tako lahko tu prejmete svojo korespondenco. Ta lokal je zelo pripraven za družine in otroke, ki se tu lahko prosto gibajo.

Zapomnite pa si dobro: PUTNIK na kolodvorih nima svojih agentov ali uradnikov. Tudi oni, ki pridejo s kakim listom ali pismom od PUTNIKA-a niso naši uradniki.

SVOJ K SVOJIM.

Ataturkov pokop.

Nov. 21. so sto i stojezeri Törkov sprevodili očo nove Tür-čije na zadnjoj poti. Ar so ne mogli k mrtvomi teli püstiti vse-ga naroda zavolo pokopa, šte-roga čas je prišo, je zbrani na-rod podro kordon policije i vo-jajstva i z velikim jočom te je silo k mrtvomi teli. V toj gneči je narod na smrt pohodo dva-najset lüdi, na stotine jih pa teško i lejko rano.

OGENJ.

V občini Orešje v Zataki je zgorela parma trgovca Koltaj Gustija. Ogenj se je zaneto iz kühinje svinjske.

BANKA BARUCH

11, Rue Auber Paris 9^e

Odpremija denar v Jugoslavijo najhit-reje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrsi vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holan-diji in Luksenburgu sprejemajo plačila za naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66 Ned. Dienst; Francija: št. 1117-94, Paris; Luksenburg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem se preselil s svojo vrvarsko obrtjo v svojo hišo v Gančane ob drž. cesti. Svojem odjamalcem se tüdi nadalje pri-poročam ter jim bom postregel s svo-jim najboljšim blagom. — Z odličnim spoštovanjem — BAKAN MARTIN, vrvar, Gančani.

Stavbeni les, žagan, suhi za ruste, čakature in drugo **prodaja** **JOSIP MURSA na KRAPJI.**

POZOR! POZOR!

Zavolo velike zaloge odavam po sledečih cenah:

Delin robci na glavo od Din.	5 dale
Nogavice	3
Platno za srakice-robače	5
Žuto platno	5
Belo platno močno	6
Flanele cestre močne	5
Barhenti močni	8
Ženski štofi	12
Moški štofi	35
Blazine dup. šir. lenove	13
Žameti ekstre fini	17
Kreppedešini	18
Srakice-robače navadne	15
Robače barhent	18
Hlače spodnje	10
Günje	20
Papilani	85
Štrikane hlače deteče	12
Ženske i moške štrikane hlače	20
Ženske hlače z gumijom	15
Moske i ženske štrikane srakice-robače	20
Žemperi (štrikani) ženski	20
Deteci	12
Dežniki „marele“	28
Moške cajg hlače (gotove)	35
Deteci	20

Poleg toga mam še neverjetno razno blago po jako nižjih cenah.

Se priporoča za obilen obisk

FERDO HORVATH
TRGOVEC — BOGOJINA

2500.- Din.
rabite, da zaslužite
1000.- Din.
mesečno doma
Pišite: „ANOS“ Maribor

Med. Univ. dr. Hajdinjak Joško banovinski zdravnik v Ljutomeru je odprl privatno prakso. Ordina-rija v Ljutomeru na Glavnem trgu št. 11. (hiša Okrajne policije).

V krasnem popoldanskem, že nekoliko mlačnem jesenskem soncu, sem se peljal skozi „vrt Francije“ proti „srcu Francije“, proti Parizu. Camplin.

Katedrala mojega srca

Katedrala mojega srca v razvalinah je umirala — Tema grozna je zastirala čarobno bogastvo Duhá —

Vsi, ki so mimo šli, vsi so majali, vsi tiho dejali: „Nevzdrumno spi...“

Ali On je drugače hotel: Nevidno kamenje je toplo objel in vanj dihnil —

Mrak smrti je upihnil — Že sveče neštete gorijo, zaceljene rane v temo blestijo... Camplin.

Naše sestre v škofiji svetega Martina.

Že dolgo so želele, naj bi jih obiskal, ker jim francoščina dela težave. Pa sem pisal v Tours škofu, daljnemu nasledniku sve-tega škofa Martina.

V soboto popoldne obsto-jim pred Martinovo stolnico: kaka mogočna in krasna stavba! Tako bogato členovita, sploh tako ču-dovito lepa, da „ptice neba“ pri-letavajo od vseh strani in veselo prepevajo na ličnih križih obeh zvonikov. Ptice neba še čutijo, kako nekaj posebno dragega je cerkev; duše, ljudje, če hočete „ptice zemlje“ pa tolikrat poza-bijo na to; menda je njih pogled le preveč uprt v zemljo in pre-malo v nebo... Zemeljske živali.

Kako živa in lepa slika vojaka Martina, ko seka polovico plašča, da jo revežu podeli. Svet-nik na konju, da jadrno dalje zdrirja, nove dobrote delit; hiter

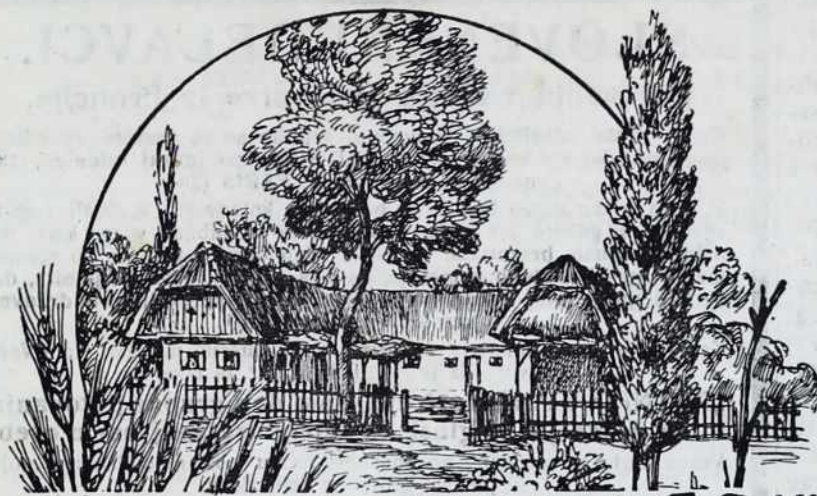
skoraj kakor ptice neba...

Kako prijetno je, ko človek po letih znova zasliši znane ko-ralne napeve Vesper, ki jih po-jejo kanoniki pred Najsvetejšim. Razdalja izgine, kakor da sem doma, v cerkvi. Ptica — misel je preletela prostor, v tujini je na-šla domovino, Cerkev... Ah, to ogromno bogastvo arhitekture in skulpture v gotski katedrali, ko je verska misel najbolj naravnost poletela k Najvišjemu, kakor bli-skovita ptica orel svetega Janeza evangelista.

Molim rožni venec v čast Tisti, o kateri božja Modrost pri vsem stvarstvu išče primerne-ga izraza, da izrazi njeno lepoto; poleti do skrivnostnega začetka stvarjenja, ko se je igrala pred Stvarnikom, ustvarjena v božji zamisli pred vek; in do „prihod-njega Veka“ večnosti ne bo pre-nehala s svojo milino voditi k Njemu. Stopam mimo krstnega studenca; ravnokar duhovnik

pravi: „Accipe vestem candidam — blesteče oblačilo posvečujoče milosti, krstne nedolžnosti; ki naj bi jo brez zamazka prinesel pred sodni stol Gospodov. Svatovsko oblačilo, ki ga ni imel povablje-nec na evangelijski gostiji kralje-vega Sina. Leni svat, ki ni hotel niti malega truda, da bi se ob-lekel v zastoj pripravljen ob-leko... Sestre, ki so doživele re-dovno preobleko, bodo ta evan-gelij gotovo prav dobro umele. Ko se z vlakom dalje peljem, je že pozni večer. Kmalu so tüdi zvezde prižgane. Spominjam se želje izseljenca, ki je že toliko let v tujini in bi tako rad videl zvezdnato nebo v domovini... Glej, glej, tüdi v Franciji nimajo povsod elektrike: kar več postaj zaporedoma s petrolej-skimi svetilkami.

Na postaji Verneuil me že čaka častita prednica naših se-ster. Čez par minut smo v kras-nem gradu, sedaj domu prek 50 pariških otrok sirot. Gospod rek-

„HIZICKI DOMAČOJ“

Jožef koren, Söcking. Preč. g. urednik! Iz srca vas lepo pozdravljam i vam želim zdravje i zadovoljnost. Lepo se vam zahvalim na rednom pošiljanju Novin, štere želno pričakujem vsako nedelo i je tudi vedno dobim. Bog plati na vašoj dobroti. Veseli me, kda čtem, kak dobro vam vnoči želejo v svojij pismaj. Vnogi se pa tožijo, da morajo dosta delati v tujini. Istina je to, tudi jaz moram dosta delati, ali zato leham spunjavlem svoje verske dužnosti. Istina, vert bi raj vido, če jaz ne bi šo v cerkev k službi božoj i bi tisti čas delao. Ne je pa vsega tujina kriva, če naši ljudje zablodijo, nešterni so sami krivi, ar raj idejo v oštarijo, kak v cerkev. I kda pride domo, te tudi nejde v cerkev, nego v oštarijo i nešterni majo šče to grdo navado, da kcoj preklinjajo v tujem jeziki, šteroga so se nekelko navčili v tujini. Ne delajmo tak, bojmo zadovolni doma, šparajmo svoje težko prisluzene penaze, da nam ne bo trbelo hoditi telko v tujino i tam porabiti svoje najbolše moči. Šče ednok vas, g. urednik, prav lepo pozdravim, ravnotak pozdravljam svoje drage domače i celo Slov. Krajino.

Vuk Matjaš, Gr. Lieder. Preč. g. urednik! Hvalen Jezus i Marija, to so moje prve reči, s šterimi vas prav srčno pozdravim g. urednik iz mojega novoga mesta. Želem vam na vašem novom domi dosta božega blagoslova. Bog daj, da bi tudi iz te hiže širili tak dugi čas, kak ste iz prejšnje, lepe navuke med nas, ki smo v tujini i spravili še jezere i jezere iz poti kmice na pot svetlosti. Šče ednok vas, g.

urednik, pozdravljam iz novoga mesta, kde se mi ne godi ravno prebožno, pozdravljam tudi upravo naših listov, svojo družino v Polani i celo Slovensko Krajino.

Balažič Marija, 55. Bd. Beau-sejour. Preč. g. urednik! V imeni Jezusa i Marije vas pozdravljam i vam želim vse najbolše od Gospoda Boga i Presv. Srca Jezusovoga. Bog vas ohrani šče dugo let, da bi mogli tolažiti nas, ki smo v tujini, z vašimi dobrimi listi, ki so nam na veliko tolažbo i radost. Iz srca se vam zahvalim na vseh vaših trudah, štere mate za nas. Šče ednok vas pozdravljam v Srci Jezusovom i Marijinom.

Püčko Štefan, Straach, Nemčija. Dragi g. urednik! Moje reči prve so Hvalen bodi Jezus i Marija, naj vam podelita to lübo zdravje, da bi šče vnogo zdravi i veseli let uredživali Novine, štere so jako potrebne nam ubogim izseljencom v toj hladnoj tujini. Zda vas pa najlepše pozdravljam, tudi pozdravljam svoje domače, starše, brata, nevesto i jiva dečico, posebno pa pozdravljam hoiškoga duhovnika g. Berdena i tudi g. bogoslovca Balažica i Tkalec Ivana doma od Lipe. Zda vam pa naznamim, kak židovske cerkve gorijo v Nemčiji, štero sam tudi vido. 9. novembra nas je več hodilo v varaš, ar je bilo senje, smo te den meli fraj pa smo si pogodili eden autobus, šteri nas je pelam do mesta Halle, kde je bilo ne samo senje, nego celo revolucijo proti židovom so napravili: iz cerkve so jim vse vžlúčali, celo svece i nazadnje jo vžlúčali. Svece, štere so vžlúčali po cestaj, so klačili i autoji

po nji vozili, a njuve trgovine so bile pune naroda, židova pa ni ednoga nej notri. Lüdje so si blago v pake vezali i tak pomali šli z njimi, da si je vsaki meo zadosta nositi. Nazadnje so njim štante i glaže spotrli. Müva sva bila samo dva iz Jugoslavije, sva si nej nikaj pozelela od jih, niti ne sva mogla gledati to strašno delo, ka se godilo. Obrnola sva se i sva odisla krej od jij. Dragi gospod urednik, nemrem vam napisati, kak se to godilo v našem kraju. Ešče ednok vas najlepše pozdravljam, kak vas g. urednika, celo Slovensko Krajino, posebno pa rojstno ves Hotizo. Z menov tudi pozdravlata mojiva prijatelja celo Slov. Krajino i svoje domače stariše i brate pa sestre Raibar Jožef doma iz Tropovec i Bokan Jožef doma iz Gradišča. Tudi si želela Novine naročiti v novom leti, ar se jima celo dopadajo, da smo vsako nedelo vküp i Novine štemo. Ešče ednok vas vsi trije najlepše pozdravljamo.

Hanc Marija, a Mainterne. Prečastiti naš pastir, pozdravljeni v Kristuši! Po dugom odlaganji vam tudi jaz pišem iz tujine. Novine so mi na veliko tolažbo. Vsako nedelo, kda opravi svoje nujno delo, je vzemem v roke, ar k službi božoj ne morem. Težko mi je, kda pomislim na to, posebno če se zmislim na našo lepo cerkev. Šče ednok vas, g. urednik prav lepo pozdravim. Pozdrave pošiljam svojim staršom, brati, sestri i Marijinij družbi. Priporočam se vam v molitev.

Z železnim drogom ga je bujo.

Pri Sv. Florijani pri Rogatci je bujo posestnik Drofenik z železnim drogom 55 letnoga delavca Franca Sutlera. Sutler je šo k svojoj ljubici Tereziji Galun. Med potjov, je bio precj vinjeni, — začno bliži Drofenikove hiše kričati, da je Drofenik kriv, da je on meo opravke z orožniki

Na Jesenicaj je tovarniški delavec Vilman Janko strelo Marijo Jekovec.

Vilman je meo že duže časa znanje z pletiljov Marijov Jekovec. V nedelo popoldne je bio ž njov, Barbarov Pucelj i Brajc Alojzom v gostitni. Večer so se napotili na njegovo stanovanje i pili pivo. Jekovčova je odisla v, za njov pa Vilman. Kda sta prišla

Službena naznanila

Sresko načelstvo v Lendavi. II. No 11. 407/1. Zidava silosnih jam, prošnje za podporo k zidavi — vlaganje.

Vsem občinam! Razglasite na krajevno običajen način, da lahko vložijo oni kmetovalci, ki želijo prejeti podpore k zidavi silosnih jam (jam za kisanje krma) tozadevne prošnje na kralj. bansko upravo preko sres. načelstva v Lendavi. Prošnje morajo prispeti semkaj najkasneje do 15. dec. t. l. Za podeljevanje teh podpor veljajo vsi dosedanji tozadevni odloki, predvsem navodila kralj. banske uprave III. No 720/24 od 25. II. 1938 za prispevanje k zidavi kmetijskih silosov. Vse potrebne informacije pa sprejmejo lahko prosilci pri sres. kmetijskem referentu v Lendavi.

Sreski načelnik: M. Grabrijan s. s.

Delavcem v Nemčiji na znanje!

Vsi delavci glasom pogodbe imajo pravico do brezplačne vožnje po železnici pri povratku v domovino, in sicer od kraja dela, kjer so bili zaposleni, pa do naše državne meje (Spielfeld Strass-Stadtgrenz). Delavci naj potujejo kolikor mogoče v velikih skupinah, da bo vožnja cenejša, v tem slučaju se dobi precejšnji popust. Vozne karte preskrbijo nemške Borze dela, kjer pa teh ni, naj gospodar (delodajalec) kupi kartoto do naše meje pri Mitteleuropäische Reisebüro (Mitropa). Od

zavolo Terezije. Drofenik je prišeo iz hiše i začnola sta se svaživati. Sutler je Drofenika tak svado, da je te zgrabo železen drog i ž njim trikrat vdaro Sutlera po zateniki, tak, da je včas mrtev spadno na tla. Drofenik je svoje dejanje priznao.

Maribora naprej do doma se dobi polovična vožnja.

Delavcem se priporoča, da ves denar, kolikor so ga zaslužili, pošljejo preko Deutsche Verrechnungskasse, Berlin C 111, že pred odhodom z dela, domov. S seboj sme vzeti vsak delavec samo 10 RM., toliko namreč sme nesti preko meje. Če bo kdo imel več, mu višek obmejna oblast zapleni. Zato naj tisti, ki so dovoljeno kvoto za pošiljanje denarja v celoti izčrpali, t. j. da so poslali po pošti in preko banke (kliringu) toliko denarja kolikor jim pogodba dovoljuje, a imajo poleg tega še višek od zaslužka, kupijo obleko, kolesa in druge stroje, ki jih lahko nosijo s seboj. Za take predmete, če so malo rabljeni, se plača malenkostna carina.

Zveze polj. delavcev v M. Soboti.

Malarična kola prinašajo zdravje.

Zdravniško skrbstvo na otoki Ceyloni, tom tak živahnem otoku v Indijskom oceanu, na šterom je malarija jako razširjena, — proba na vse mogoče načine, da bi preprečilo širjenje tega betega. Posebno propagandno sredstvo so posebna kola, štera je zdravniško skrbstvo postavilo v promet: ta kola se zovejo „kola malarije“. Ta kola vozijo po vsem otoku in povsod se vršijo predstave, tudi v najmenjših vesnicah.

Na teh propagandnih kolaj, štera vlečeta dva močniva jünca, vozijo materijal, ki se nanasa na malarijo i na na borbo za njeno pobijanje, zatef fonograf i prirečivini aparat. Kda se pripelajo v ves, kola henjajo i organizirajo se „Den malarije“. Prebivalci se podvčijo, da na svojih zemljiših vničavlejo to, ka je ugodno za razmnoževanje komarov, istočasno pa njim pokažejo, kak naj sadijo zelenjavo, ar se je v časi zadnje epidemije pokazalo, da nepravilno izbrana ali slaba hrana pripravla malariji ugodna tla i onemoglo prebivalstvo lahko postane žrtvef toga betega. Kola malarije vzbudijo povsod veliko zanimanje i je vüpanje, da bodo mogli naskori opremiti moderna kola. Organizatori bi radi, da bi namesto jüncof vlekeo kola motor, ali te na nesrečo ne bi mogoce priti v vsako ves, ar so poti večinoma jako slabe, ali jih pa sploh nega.

Močvirska mrzlica je eden od najbolje razširjenih betegov na Ceyloni i vsako leto zahtevle veliko številu žrtvef. Zato borba proti njej v tropičnih krajih predstavlja važno delo vsake vlade.

Ka se tice zdravljenja malaričnih betežnikov, se oblasti na Ceyloni ravnaajo po priporočilih Odbora društva narodov za pobijanje malarije, ki za zdravljenje priporoča dnevno 1—1,5 grama kinina, kak protisredstvo pa se jemle dnevno 0,4 grama kinina v časi cele sezone malarije.

Želemo Ceyloni uspehe v njegovoj srečnoj inicijativi i se vüpamo, da bodo dala kola malarije dati dobre rezultate po svojih potüvanjaj.

Dobroslov:

Njena bolest.

Bilo je na jesen. Vsa vas in življenje v njej se je s koruzno trgatvijo razgibala in oživela. Pismi in vriski so vrel i grl trgačev, se razlivali po sadovnjakih i poljih, plaval i nad strehami hiš in zamiral i v jelševih logih. Občutek radostne sreče je zajel vse.

Po kolnikih so škripala in ječala s koruzo naložena kola. Z bližnjih skednjev je bilo slišati šelest bilja in pokanje koruznih vlati, ki so jih metali z vozov na naraščajoči kup. Vmes je odmeval zdrav smeh otrok. Vse, kar je živelo, se je paščilo živeti, delati in peti.

Šlo je že na večer. Zaneslo me je zdoma proti cerkvi. Pod kostanjem sem jo srečal.

Bila je bleda in bolehná, uvela kakor da se vsak čas sesuje. Njena rdečkasta blüza, višeca na oglatih ramenih, je še podčrtavala upadel, preizkušen obraz. Toda v njenih očeh je bilo življenje globokega čüstva in preizkušnje. Te oči so bile poduhovljene, z mučeništvom obdane. Če ne bi bilo teh oči, bi bila kakor obrabljen stroj. Le te oči jo rešujejo videza podrtije.

— Kaj ste bolni? — me je zaskrbelo.

— Malo že.

Suho je zakašljala in težko sopihajoče dihalá. Poznal sem jo. Brema bolezn i je nosila s sabo. Smrt jo je že poljubila na čelo: ostro zarisane črte v obrazu, začudene otroške, a mirne oči, skrite globoko pod čelom in spahnele ustnice.

Ob tem vprašanju me je s sinjemi očmi pogledala naravnost v obraz. Bila je lepa v svojem otožnem, nedopovedljivem čaru doraščajočega dekleta, poduhovljena z lepoto mučenice.

Pokimala je z glavo in se bolestno nasmehnila, z bolestjo, ki je parala srce. Še bi jo nagovoril, pa mi je beseda zastala v grlu, zato sem v zadregi molčal. V siju večernega sonca je vzbujala v meni bolesten občutek: smilila se mi je.

— Preveč je tega jesenskega ropota in hrupa, — je dahnila, zamaknjeno gledajoč prek ogradov in molčala.

— Kaj pa vam je danes, da ste tako redkobesedni? — se nisem mogel krotiti čez čas.

Če bi kamen imeli v prsih, bi se vam moral razklati na dvoje ob tem, kaj vse si ljudje ne izmišljujejo. Raznesli so po vasi, da vas odtegujem od vašega poklica, ki mi je tako svet, kakor vam samim. Naj se mi jezik po-

suši, Bog mi ne jemlji tega za greh, če sem vam kdaj govorila o tem.

Gledal sem jo ves zaprepasčen, kri ji je planila v obraz. V dnu njene užaljene duše jo je rezala krivica, ki so ji naprtili predolgi jeziki.

— Vi sami dobro veste, da je vse, kar je bilo med nama, bil le mladostni, sončni smeh. In vendar mi ne privoščijo tega smeha, ki ga tako malo pozna moja mladost, ne privoščijo mi koščka veselja, ki bi mi lajšalo nositi to breme bolezni. Ne smem se smejati, ne govoriti, jaz sploh ničesar ne smem — se ji je izvilo iz ranjene duše.

Zakašljala je.

Obrnil sem se, da ne bi izdal svoje bridke ganjenosti, ki me je prevzela in zadušil srd nad sodbo hudobnih jezikov, ki ranijo mehke duše, vse polno nasure z bogatstvom.

— Ne ženite si tega tako k srcu, — sem jo skušal miriti. — Ljudje marsikaj govore, kar niso videli in se ni dogodilo.

— Prav to me je zadelo, to je udarec za mojo dušo, ker mi kljub temu podtikajo slabe namene. Težko bom to prenesla. Moja vest je sicer čista pred Bogom, ali hudobni jeziki so mi skalili čisto radost. Sedaj, ko se

mi je zadelo, da sem le srečna, in je življenje z vsemi svojimi zaprekami le lepo in zato tembolj vredno življenja kljub bolezn i, ki jo nosim s sabo. Z jasnim pogledom, veselim stopaji in z zavestjo, da nosim v sebi življenjske dragotine, sem se podala na pot. Pa, glejte, komaj sem napravila nekaj stopajev, že me je nenadoma oplazil bič hudobnih jezikov. Sedaj vem, da je z menoj pri kraju. Odnesti me bodo tja, kjer bom imela mir pred vsem tem jesenskim hruščem in hudobnimi jeziki. Najboljše bo, da se za vselej ognem temu kraju. Zame je to neizmerna žrtvef, ko moram nazaj v mestni nezdravi zrak s te sveže pokrajine, ki me je vsako poletje klicala k sebi. Tako bo boljše zame pa — tudi za vas. — Pretresljivo me je pogledala.

Podala mi je roko. Začutil sem na svoji roki pekočo solzo, ki je kanila iz njenega očesa.

Jaz sem jo tiho in nemo zrl.

Zahajajoče sonce je razsvetljevalo njen blede obraz, ji senčilo črte na licu, v senčnih jamicah ni bilo več sinjih, svetlih oči — skalile so jih solze.

— Plemenito, lepo dekle, a ne sme v življenje. Še ni začelo živeti, pa že mora čüstiti diš smrti in bič ostrih jezikov, sedaj, ko

bi najraje živelo, — me je nenadoma obšlo.

— Pozabite na to, Bog vam vidi v srce, — sem še stisnil iz sebe.

Iz bližnjega ograda so takrat priplaval i mladi glasovi pastirja, ki je na ves glas pel:

Pomlad že prišla bo,
k'tebe na svet' ne bo,
k'te bodo djali,
v to črno zemljo.

— Slišite, že mi poje pogrebno pesem!

Globoko je vzdihnila, se zarzla vame, nato pa utonila med hišami. Naslednji dan preminila iz vasi. — Ko pa je bila koruza pospravljena v koruznjake in je dozorela hajdina, po vrtovih žareli graheki in se razcvele katarinščice, je nekdo prinesel glas iz mesta, da je na njenem smehljaju za vselej zamrlo življenje.

* * *

Še mi lebdi pred očmi njena podoba z velikimi, sinjimi očmi, ki jih je zasenčevala rahla otožnost. Vedno so te oči sprševale po nečem nerazumljivem. Bil je pogled človeka, ki je mnogo pretrpel in mnogo premislil kakor pogled v preizkušnjaj umirjenega starca.

Sedaj ti sijejo lepši dnevi in svetijo lepše zarje, kakor na samo velkonočno nedeljo.